

NAZIV PREDMETA		STAROSLAVENSKI JEZIK I GLAGOLJAŠTO				
Kod	KBF: 540 ISVU: 82621	Godina studija	I.-V.			
Nositelj/i predmeta	Izv. prof. dr. sc. Josip Dukić	Bodovna vrijednost (ECTS)	3			
Suradnici	Dr. sc Ana Šimić	Način izvođenja nastave (broj sati u semestru)	P	S	V	T
Status predmeta	Izborni	Postotak primjene e-učenja	30			
OPIS PREDMETA						
Ciljevi predmeta	Poznavanje glagoljskog i čiriličnog pisma. Upoznati osnove o staroslavenskomu jeziku. Širi uvid u povijest glagoljaštva. Upoznati glagoljašku baštinu kao crkvenoliturgijsku i općenito kulturnu posebnost u Hrvata, koja je važna crkvena i kulturna poveznica s drugim slavenskim narodima zapadnoga i bizantskoga kruga.					
Uvjeti za upis predmeta i ulazne kompetencije potrebne za predmet	Solidno klasično obrazovanje. Osnovno poznavanje prošlosti Crkve.					
Očekivani ishodi učenja na razini predmeta (4-10 ishoda učenja)	Nakon uspješno završenog predmeta student će moći: 1. Objasniti okolnosti nastanka i razvoja staroslavenskih pisama, jezika, i literature. 2. Definirati pojmove staroslavenski jezik, kanon, redakcije i recenzije. 3. Istaknuti važnost glagoljaškoga kompleksa za hrvatsku kulturu. 4. Samostalno transliterirati tekstove napisane glagoljicom (oblim i uglatim tipom) i čirilicom; transkribirati i čitati odabранe tekstove. 5. Protumačiti vrijednost staroslavenskoga jezika i književnosti i glagoljaškoga kompleksa za hrvatsku kulturu.					

Sadržaj predmeta detaljno razrađen prema satnici nastave	<p>Mjesto staroslavenskoga među indoevropskim i posebno slavenskim jezicima. (Slavenska misija solunske braće sv. Konstantina Ćirila i Metodija: društveno-crkveni kontekst, kronologija i značenje njihove misije za slavenske narode) (2).</p> <p>Problem prioriteta i autorstva slavenskih pisama. Traktat crnorimca Hrabra (2).</p> <p>Staroslavenski kanon; Staroslavenske redakcije (2).</p> <p>Teorije o postanku i podrijetlu glagoljice. Grafijski sustav glagoljice. Vježbe transliteracije tekstova pisanih oblikom, općeslavenskom glagoljicom (najvažniji korpus: Kijevski lističi, Zografsko evanđelje, Marijansko evanđelje, Assemanijevo evanđelje, Kločev glagoljaš) (4).</p> <p>Počeci i razvoj slavenskoga bogoslužja u Hrvata (1).</p> <p>Uglata (granata, hrvatska) glagoljica kao pisani odraz hrvatskostaroslavenskog jezika i kao zasebnog hrvatskog kulturnog znaka na razmeđu kultura Istoka i Zapada u rasponu od 12. stoljeća do u naše vrijeme (2).</p> <p>Razvitak hrvatskoga tipa staroslavenskoga jezika. Hrvatski glagoljski rukopisi, posebno liturgijski kodeksi (2).</p> <p>Glagoljski epigrafi (Valunsa ploča, Plominski natpis, Krčki natpis, Baščanska ploča, Senjska ploča, Supetarski ulomak, Grdoselski ulomak i dr.) (2).</p> <p>Vježbe transliteracije tekstova pisanih uglatom glagoljicom: glagoljski rukopisi liturgijskog (Hrvojev misal) i neliturgijskog štiva (Petrisov zbornik, Pariški kodeks, Zapis popa Martinca), hrvatske inkunabule (Misal po zakonu rimskoga dvora) i kasnije otisnuta djela (4).</p> <p>Vježbe transkripcije na odabranim tekstovima (2).</p> <p>Postanak cirilice. Ohridska i preslavска književna škola. Grafijski sustav cirilice.</p> <p>Vježbe transliteracije tekstova pisanih cirilicom i bosančicom (Listina bana Kulina) (2).</p> <p>Uporaba cirilice na hrvatskom prostoru (Povaljska listina, Poljički statut) (1).</p>					
Vrste izvođenja nastave:	<input checked="" type="checkbox"/> predavanja <input checked="" type="checkbox"/> vježbe	<input type="checkbox"/> samostalni zadaci <input type="checkbox"/> (ostalo upisati)				
Obveze studenata	Redovito poхаđanje nastave i aktivno sudjelovanje.					
Praćenje rada studenata (<i>upisati udio u ECTS bodovima za svaku aktivnost tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta</i>):	Predavanja i vježbe	1	Istraživanje		Osobni rad	1
	Eksperimentalni rad		Referat			
	Esej		Seminarski rad			
	Kolokviji		Usmeni ispit	1		
	Pismeni ispit		Projekt			

Ocenjivanje i vrjednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу	Praćenje dolaska na predavanje. Aktivnost za vrijeme predavanja. Provjera čitanja dodatne literature. Ocjena kolokvija i ispita (usmeno).		
Obvezna literatura (dostupna u knjižnici i putem ostalih medija)	Naslov	Broj primjeraka u knjižnici	Dostupnost putem ostalih medija
	Stjepan Damjanović, <i>Slovo iskona – Staroslavenska/ starohrvatska čitanka</i> , Matica hrvatska, Zagreb 2002., str. 9-61; 65-118; 183-246. (od toga 52 str. Ilustr.).		
	Žitja Konstantina Ćirila i Metodija i druga vrela. Preveo i protumačio Josip Bratulić, Zagreb, 1985., str. 5-119.	1	
	Hercigonja, E., <i>Napomene uz transliteraciju odabralih tekstova</i> , u: Misal po zakonu rimskoga dvora, Zagreb, 1971.	1	
	Frane Paro, <i>Glagolska početnica</i> , Rijeka, 1995., str. 1-56.		
	<i>Dokumenti o sv. Ćirilu i Metodu</i> , KS, Zagreb, 1985., str. 9-56.	1	
Dopunska literatura	V. Štefanić, <i>Determinante hrvatskog glagolizma</i> , Slovo, 21, 1971., str. 13-30.	1	
	Stjepan Damjanović, <i>Staroslavenski jezik</i> (Peto, nepromijenjeno izdanje) Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2005., str. 56-148. Ivo Frangeš, <i>Povijest hrvatske književnosti</i> , (bilo koje izdanje), poglavlje: Srednjovjekovna književnost. Stjepan Damjanović, <i>Hrvatski glagoljaši i počeci hrvatskog književnog jezika</i> , Croatica 3738-39, Zagreb, 1993., str. 93-106. Josip Hamm, <i>Hrvatski tip staroslavenskog jezika</i> , "Slovo" 13, Zagreb, 1963., str. 43-68; Slavko Kovačić, <i>Glagoljsko bogoslužje i glagoljaši na području srednje Dalmacije od 16. do 20. stoljeća</i> , Kačić 25, Split, 1993., str. 449-459.; M. Reljanović, <i>Enciklika 'Grande munus' i pitanje obnove glagoljaštva u Dalmaciji</i> , Radovi zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru, 43., 2001., str. 355-374.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje utvrđenih ishoda učenja	Interaktivni rad sa studentima. Poticanje na dodatne aktivnosti. Praćenja pohađanja nastave. Pomoć kod studiranja.		